

ПРЕСКЛИПИНГ

31 декември 2019 г., вторник

www.clinica.bg, 30.12.2019г.

<https://clinica.bg/10507-Burna-godina-v-zdravniq-sektor>

БУРНА ГОДИНА В ЗДРАВНИЯ СЕКТОР

Бурна и немирна беше здравната 2019 г. В нея имаше протести, стачки, масови оставки и много обещания, само част от които се сбъднаха. И допълнителни пари, наливани отново в нереструирано и нееструивно здравеопазване. За пациентите и тази година се оказа същата като предишните – с най-много доплащане от джоба в целия Европейски съюз, с най-висока смъртност от предотвратими заболявания, с инциденти като закъснели линейки и паднали тавани. На финала на годината затлачените проблеми останаха. За догодина.

Цялата 2019 г. премина в коментари на двата нови здравни модела, предложени от министър Кирил Ананиев. Уж трябваше да се избира между пълна демонополизация на НЗОК и надграждащия вариант, при който да се въведе втори и трети стълб на здравно осигуряване и точно когато по-голяма част от играчите на пазара обявиха, че подкрепят втория модел, министър Ананиев изненадващо избра първия. Така дебатите добиха нова сила и то на фона на пълно недоверие, че изобщо нещо ще се случи. За да се стигне на финала до признание от самия Ананиев, че не е успял да постигне консенсус за реформите.

Годината започна със заявки за остойностяване на медицинските дейности – нещо, за което отдавна настояват лекарите, но разчети за това няма и днес. Заговори се, че трябва да се открият причините да сме първенци в Европа по броя на хоспитализациите. Няма данни и за тях. Остава и неравенството в достъпа до здравни услуги. В няколко големи населени места те са в излишък, за сметка на това в страната възрастни хора с години не стигат до лекар. Няма справедливост и при вноските – продължава практиката едни да плащат сами здравните си осигуровки, а други с големи заплати - държавни чиновници, прокурори и съдии, да се осигуряват от хазната. Освен това държавата плаща за тях една трета от парите в НЗОК, а е поела ангажимент да финансира две трети от населението. На практика тези хора се лекуват на гърба на работещите и на работодателите, които са облагани двойно – веднъж чрез здравните си осигуровки и втори път с данъците, от които се покриват вноските на привилегированите. Решението и тук остава за друг път.

Бунтът на мравките

През 2019 г. протестираха всички - медицински сестри, акушерки, рехабилитатори и физиотерапевти излязоха на улицата още през април. Исканията им бяха предимно социални – да се повишат мизерните им възнаграждения, да не работят на 2 и 3 места, да се подобрят условията в болниците. Имаше и други – за реформа на системата, за смяна на начина на финансиране на лечебните заведения, за ясни правила и спазването им, за прекратяване на лошите практики за вкарване в болниците на здрави хора, за фалшиви диагнози и източване на касата. В Ловеч, Враца и Карлово медиците дори подадоха оставки и се оказа, че без тях клиниките трябва да затворят. Лекарите, полицаи и фармацевти подкрепиха протестите на сестрите. И започнаха обещанията! Първо за отпуснати 36 млн. лв., после за нови 50 млн. и втори път за още толкова. Докато в един момент се оказа, че парите ги няма, а заплатите са нарастнали средно с 20 до 100 лв. Тогава стана ясно, че част от допълнителните милиони били всъщност от резерва на бюджета на НЗОК, които и без това щяха да са за болниците. Каква е разликата, не се разбра. Все пак с излизането на улицата медицинските сестри извоюваха почти

навсякъде заплати от 900-950 лв. при 600-700 лв. преди това. Стигнаха и до премиера Бойко Борисов, който отново обеща, че всичко ще бъде решено до няколко седмици. Специалистите по здравни грижи си спечелиха и други придобивки – правото на собствен синдикат и на самостоятелни практики. Въпреки това се зарекоха, че и пред 2020 г. ще продължат да се борят за правата си.

Протести проведеха и педиатрите – специалност, забравената от Бога и властите години наред. Те блокираха кръстовищата, за да бъдат забелязани. Протестите на лекари и медсестри в крайна сметка раздвижиха пластовете в здравеопазването. В резултат на заплахите от стачки започнаха преговори за увеличаване цените на детските клинични пътеки, които не бяха пипани поне от десетилетие. Вдигна се заплащането и за други диагнози. Проблемите обаче останаха. За да се стигне до там, детската болница в София да спре приема в интензивно отделение на малките пациенти поради напускащи лекари. След инцидента с починалото 3-годишно дете оставки подадоха анестезиолози и педиатри.

До скандал се стигна и с болничните, след като беше предложено никой да не плаща първия ден от тях. Причината – хората си взимали отпуск по болест, за да си слоят работните дни между празниците. Само че вероятно истината е някъде другаде – при над 2 млн. хоспитализации, за които се дават продължителни болнични не само по време на престоя, но и след излизане от лечебното заведение, какво да очакваме? Накрая проблемът беше решен, като го замества под черджето. Остана същото положение, въпреки недоволството от страна на работодателите.

Младите лекари също протестираха заради идеята за закрепостяване след специализациите. В резултат бяха пренаписани правилата. Майките на деца с увреждания, тези „кресливи жени“ по думите на един вицепремиер, също дълго стояха на улицата. Засега протестите им са овладяни. Засега.

Несбъднати очаквания

По правило бюджетът на държавата за следващата година винаги става прицелна точка за драматични дискусии и нападки. За догодина този за здравеопазване е увеличен с близо 500 млн. лв., което от една страна е добре, защото секторът е недофинансиран. От друга обаче числата подновиха караниците за липсващата реформа. Освен това парите винаги си остават някъде между 4 и 4.5% от БВП, въпреки приказките, че здравеопазването е приоритет за управляващите. От ЕС продължиха да ни повтарят, че имаме слаба доболнична помощ, огромен брой хоспитализации, че с най-малко средства финансираме най-много болници, като резултатите са катастрофални. Ананиев оспори твърденията с тезата, че подготвя системата за промените, които ще настъпят през 2020 г. Същите бяха аргументите му и при приемането на бюджет 2019 г., въпреки че никой не вярваше в година на избори да се предприемат някакви драстични мерки. Няма да се случат и догодина. Все пак не може да се отрече, че администрацията на министерството произвежда огромно количество документи. Изготвени са десетки правила за добра фармацевтична практика в отделните медицински области, пишат се нови стандарти – за добро или лошо, коригират се основни наредби, с цел по-добрата работа на системата. Дали нивото на новите нормативни разпоредби ще доведе до повишаване качеството на медицинските грижи, ще кажат експертите и времето.

Друга надежда на болничните заведения – да им изплатят надлимитната дейност, също беше попарена. От касата първо обещаха да има справедливост за всички, но след това оттеглиха решението си и взеха друго - ще покрият извършената надлимитна дейност само в тези болници, които са осъдили НЗОК. Останалите неизразходвани пари ще се използват за плащане на просрочените дългове на осигурителната институция към чужди държави и клиници. Те са около 150 млн. лв., а желаещите да бъдат обгрижвани зад граница с всяка година се увеличават, както предупреди шефът на НЗОК д-р Дечо Дечев.

Успехи в медицината

На фона на проблемите в организацията на работата на здравната система, не бива да се пренебрегнат успехите в медицината, които постигат нашите лекари, въпреки пречките. Като сериозна крачка напред беше отчетена белодробната трансплантация в болница „Лозенец“. В МУ Пловдив принтираха 3D мини тумори, за да ги тестват и да установят кое е най-доброто лекарство за конкретния пациент – експеримент със сериозно бъдеще. Разшири се обхвата на операции с робота Да Винчи в Плевен и София. В „Пирогов“ направиха най-сложната операция в детската урология – на бебе, родено с незатворен пръстен на пикочния мехур и без част от коремната стена. В УМБАЛ „Св. Иван Рилски“ извършиха уникална операция, като отстраниха тумор с тегло над 1 килограм от мозъка на 41 годишен мъж. Екстремният нос на млад мъж беше спасен с хрущял от реброто му. Направиха го наши лекари под ръководството на водещия специалист в пластичната и реконструктивна хирургия на костите на лицето д-р Питър Ким от Южна Корея. Екип на Александровска болница откри ново генетично заболяване. В болница „Тракия“ лекуват аритмии със свръхмодерна апаратура. Новородените в Майчин дом пък се изследват с най-ново поколение апаратура за безкръвни тестове за жълтеница. Постиженията са много и ще продължат. Вече се заговори за Национална диабетна програма и такава за раковите заболявания, стартира Национална информационна кампания за насърчване на донорството „Да! За живот“, което е положително. Тръгнаха и електронните търгове на МЗ за лекарства, които целят медикаментите да се купуват в по-големи количества, на по-изгодна цена. Безплатни ваксини срещу грип получиха част от хората над 65 години, пак за тях за първа година имаше и зъбни протези почти без пари. Не се случиха обаче дадените обещания за повече дигитални решения в здравната система.

Е-здравеопазване за наивници

Помните ли далечната 2007 г., когато в Сливница беше представен пилотният проект за електронна здравна карта, е-рецепта и направление? Тогава се кълнях, че вече по този начин ще пазаруваме лекарствата си. Близо 12 години по-късно отново удължаваме срока – този път за 2020 г. Не може да се отрече, че екипът на здравното министерство направи крачка за изпълнението на явно непосилната задача за България. Безкрайните обжалвания на обществената поръчка обаче стопираха и този път реализацията. На финала Върховният административен съд даде зелена светлина за финализиране на търга. Дали ще имаме най-сетне електронно здравеопазване, ще разберем в края на следващата година. Впечатляващото е, че през годините се намериха не малко пари за конференции и кръгли маси, по време на които ни убеждаваха, колко полезно е да има електронни услуги и как те ще спестят най-малко 10% от парите на касата. Е, вече вярваме, че е така. Остава някой да направи е-здравеопазването.

Детската болница

Друга стара идея доби нови хоризонти - за изграждането на детска болница. И около нея се завихриха скандали, поради любимия на българите метод проба-грешка. Първо, министерството предложи да закрие правителствена болница „Лозенец“ и в сградата да се обособят клиники за лечение на малчуганите. Естествено този вариант не издържа и след протести от страна на лекари и специалисти, отпадна. Зароди се обаче нова мисъл - детската болница да се помести в „бетонната етажерка“ – сградата, построена за педиатрия преди около 30 години. Проектът за довършване на корпуса в двора на Александровска болница буквално взриви както лекарите, така и архитектите. Последваха аргументи „за“ и „против“, докато не се намеси отново съдът, който каза, че обществената поръчка може да продължи. Така, въпреки недоволството, близо 100 млн. лв. ще бъдат вложени в проект, за който отново няма консенсус.

Как да завършим? Най-впечатляващ за мен през годината беше коментарът на проф. Петко Салчев, зам.-шеф на ИАМН, който заключи – до 10 години днешните болници

няма да съществуват, а ние строим нови. Според него иновациите променят изцяло облика на лечебните заведения, а ние тъпчем на едно място. Звучи футуристично, но е истина. За съжаление фраза за следващата година май трябва да стане повтаряното често напоследък „Още от същото". Това за здравеопазването изглежда е най-актуално. Ще го имаме и догодина. Няма как системата да се промени към по-добро без съществени реформи.

www.clinica.bg, 30.12.2019г.

<https://clinica.bg/10539-Razvitiето-po-horizontala-e-nai-vajniqt-opit>

РАЗВИТИЕТО ПО ХОРИЗОНТАЛА Е НАЙ-ВАЖНИЯТ ОПИТ

В началото на февруари 2020 година Българският фармацевтичен съюз (БФС) се готви за провеждането на своя редовен VI-ти конгрес. У нас магистър-фармацевтите са повече от 6500 и всички те, според Закона за съсловната организация, са членове на БФС. Магистър-фармацевт Асена Стоименова е кандидат за следващ председател на съюза. Какво е да си кандидат за председател на БФС и член на най-многобройната РФК в България попитахме проф. Стоименова.

- Проф. Стоименова, след близо месец фармацевтичната гилдия ще избере ново ръководство на БФС, Вие сте кандидат за председател на Съюза, каква е емоцията, която Ви владее ?

- Да си делегат на Конгреса като представител на най-голямата РФК в България е привилегия и отговорност. Още повече ме задължава фактът, че колегията ме определи за Магистър-фармацевт на годината за 2017 г. Професията на фармацевта е многоуважавана, престижна и желана. Навсякъде в Европейския съюз ни разпознават като най-достъпните медицински специалисти, а у нас много млади хора избират да учат фармация и да станат наши колеги. РФК София – столична е най-многобройната колегия(имаме 151 делегати за 6-тия Редовен конгрес на БФС) и като че ли сме най-младата колегия. Младите носят желанието за промяна и чувствам като моя лична отговорност, както и отговорността на моето поколение, да ги подкрепим за въвеждане на добрите европейски практики.

- Професионалната Ви биография е доста „шарена" от магистър-фармацевт, през директор на Изпълнителната агенция по лекарствата до... психолог и коуч. Какво Ви движи по спиралата на себеутвърждаването в професията?

- Професионалният ми път обхваща почти всички сфери на фармацията – работила съм в областта на разрешаването за употреба, ценообразуването и реимбурсирането на лекарствени продукти, клинични изпитвания на лекарства и медицински изделия, маркетинг на лекарства, управление на качеството, дистрибуция и производство. В последните десет години съм и преподавател, което ми дава възможност да допринасям и за професионалната подготовка и развитие на младите фармацевти. Специализирах в областта на фармацевтичното производство, дистрибуторската и аптекната практика и клиничната фармация. Отделно, знанията и уменията ми във фармацевтичния бранш се допълват от магистратури и специализации в областта на мениджмънта, превантивната медицина, фармакоикономиката и психологията. Професията на фармацевта има изключително важна социална роля и познанията в областта на психологията допринасят за по-доброто ѝ развитие и представяне. В продължение на 8 години участвах в над 100 одита по ISO 9001 като одитор и водещ одитор, в областта на здравеопазването, където придобих безценен практически опит. Като преподавател съм длъжна да поддържам високата си информираност по най-динамично развиващите се области от фармацията, а като учен – да публикувам и споделям резултатите от научните ми интереси. Имам

честта да съм в редица научни екипи, български и международни, с които публикувахме над 150 научни публикации в областта на употребата на лекарствата и хранителните добавки, фармакоикономиката, разпространението на лекарствени продукти, управление на качеството в областта на фармацията, добрите фармацевтични практики и възможностите и предизвикателствата за разширяване на аптечните дейности и др. "Шарената" професионална биография просто доказва, че човек може да съчетае всички професионални интереси в един калейдоскоп, ако среща правилните учители по пътя си, ако има подкрепата на хората, които го обичат и ако влага всичко от себе си, в това, което прави. Аз не съм само професор и професионалист в областта на фармацевтичните науки и практики, десетките професионални роли, в които съм била, включително и бивш директор на най-важната институция в областта на прилагането на лекарственото законодателство, но също и жена, майка и приятел и всичко това, което съм постигнала е, защото ценностите, които съм наследила и изградила в годините са моят компас и в професионалния живот. Много често съм се развивала по хоризонтала, а не по вертикала, което е един изключително ценен опит, който много хора, устремени само нагоре и на всяка цена, пропускат да придобият. Многобройните и разнообразни контакти, познанства, административен опит и международни партньори са моето професионално богатство.

- Професор Стоименова, в края на хоризонталната линия, която описахте, важно ли е да пише „Председател на БФС“?

- Аз не си поставям ограничения, съсредоточавам се върху това, с което мога да допринеса, не се стремя към постове на всяка цена, но в същото време оценявам възможностите, които формалната власт дава, за да се подобри статуквото, да има модерно развитие и да последва по-добро бъдеще за професията ти. Изповядвам ценностите на една високо хуманна професия, към развитието на която допринасям от първия ми работен ден, до ден днешен в различните си роли, и като Председател на БФС бих могла да направя още повече. Разбира се, тази отговорност се дава от делегатите на конгреса, независимо от избора им, тъй като хоризонтът на професионалните ми търсения е безкраен и много обичам професията си, аз ще продължа да работя в посока за нейното утвърждаване. С радост и чест като магистър-фармацевт!

www.bnt.bg, 30.12.2019 г.

<http://news.bnt.bg/bg/a/d-r-konstantinov-parite-v-zdraveopazvaneto-u-nas-sa-tri-pti-po-niski-ot-evropa>

Д-р Константинов: Парите в здравеопазването у нас са три пъти по-ниски от Европа

Последните 10 години темпът на ръста на парите в здравеопазването в България е около 5.3%. Ние сме на второ място след Румъния в Европа по ръст на парите в здравеопазване. Но парите, които даваме на човек в България са около три пъти по-ниски, отколкото средното за Европа. Това каза в Сутрешния блок на БНТ д-р Стефан Константинов, изпълнителен директор на Университетската специализирана болница за активно лечение по онкология, бивш министър на здравеопазването.

По думите му ръстът трябва продължи не в следващите години, а в следващите десетилетия, за да достигнем европейско ниво.

Следващата година в УСБАЛО ще бъдат увеличени основните заплати на най-ниско заплатените категории труд. В тази група попадат най-вече медицинските сестри, лаборантите, лекарите специализанти, заяви още д-р Константинов.

Той каза още, че когато е станал директор на болницата тя е имала 8 млн. просрочени задължения, които в рамките на две години и нещо са били стопени без да спират инвестициите в болницата, без да спира и увеличението на доходите на персонала.

Благодарение на инвестиции от министерството е завършена нова клиника по медицинска онкология, която обаче според д-р Константинов не се дължи на помощи от държавата, а на прагматизъм от страна на болницата.

д-р Стефан Константинов: Както са важни добрите условия и апаратурата, така са и важни хората, които работят. Трябва да мислим кое е приоритетно. Болницата беше много стара сграда. Когато е пусната като лечебно заведение, изискванията са били едни. Сега хората очакват друго. Понякога е много трудно да оправиш нещо старо, отколкото да изградиш чисто ново. Но така или иначе имаме болница, която се развива с изключително модерен лъчетерапевтичен комплекс, с най-много пациент, с една от най-хубавите апаратури, ще имаме и най-хубавия 5-скенер на Балканския полуостров. И следващото нещо е да се наблегне на хората - как да бъдат стимулирани и да работят добре.

www.zdrave.net, 30.12.2019г.

<https://www.zdrave.net/-/n11580>

МС отмени постановлението си за внасяне на 8 млн. лв. в капитала на МБАЛ-Ямбол

Правителството продава имоти на 4 болници

На заседанието си в петък Министерски съвет взе решение за продажба на обособени части от четири лечебни заведения, съобщиха от правителствения пресцентър.

В МБАЛ-Добрич ще продават поземлен имот със седем сгради на него, имот с четириетажна сграда и имот с двуетажна сграда. Според заявлението от ръководството на болницата недвижимите имоти, представляващи земи и сгради, са с отпаднала необходимост за лечебното заведение и генерират само разходи.

„Специализирана болница за активно лечение на белодробни болести – Перник“ продава административна двуетажна сграда с площ 199 кв. м., а УМБАЛ „Канев“-Русе пък продава поземлен имот с площ 6 877 кв. м., ведно с построената в имота сграда от 50 кв.м.

„Детска специализирана болница за продължително лечение и рехабилитация на белодробни болести „Царица Йоанна“- Трявна продава сграда със застроена площ 285 кв. м.; поземлен имот с площ 16 721 кв. м. ведно със сграда и поземлен имот с площ 3 103 кв. м. ведно със сграда. Средствата от продажбите ще останат в лечебните заведения. С друго правителствено решение пък беше отменено решението за даване на съгласие за извършване на парична вноска в капитала на Многопрофилна болница за активно лечение „Св. Пантелеймон“ - Ямбол. Отмяната е свързана с промяна на сроковете за поэтапно увеличаване на капитала на търговското дружество от 2019 - 2021 г. на 2020 - 2022 г.

Според отмененото решение капиталът на лечебното заведение ще бъде увеличен с парични вноски в размер до 27 млн. лв. за периода 2019 - 2021 г. Това трябваше да стане чрез издаване на нови акции, след извършване на парични вноски през 2019 г. - вноска в размер на 8 100 000 лв.; през 2020 г. - вноски в размер до 13 500 000 лв.; през 2021 г. - вноски в размер до 5 400 000 лв.

Държавата трябваше да увеличи дяловото си участие в капитала на МБАЛ-Ямбол чрез парична вноска в размер на 8 100 000 лв. от бюджета на МЗ за 2019 г.

www.btv.bg, 30.12.2019 г.

<https://btvnovinite.bg/bulgaria/grazhdani-i-organizacii-se-objaviha-sreshturnastojashtija-proekt-za-nova-detska-bolnica.html>

Граждани и организации настояват да се спре с изграждането на нова детска болница върху стар строеж

Архитектите ще сезират европейските институции за проблемите, които виждат със строежа

Отворено писмо, адресирано до президента Румен Радев, премиера Бойко Борисов, председателя на парламентарната комисия по здравеопазване Даниела Дариткова, здравния министър Кирил Ананиев, омбудсмана Диана Ковачева беше разпространено от инициативния комитет, борещ се за строежа на Национална детска болница.

До момента писмото е подкрепено от над 8000 души. Сред посочените проблеми с настоящия проект за детска болница в него са, че няма конкретни изисквания, липсва задание, сградата не отговаря на изискванията за земетръсна безопасност. Не са посочени и ясни критерии как ще се обезпечи електроснабдяването, отоплението и вентилацията.

„В такава болница, която в момента е негодна и ще бъде евентуално пригодена, аз не бих искала да работя. Тя не е достатъчно безопасна, защото има един аварийен асансьор.“, казва д-р Тания Андреева – детски ревматолог, която от дълги години се бори за здраво заведение, отговарящо на съвременните стандарти – и за пациенти, и за лекари.

„В момента сме свидетели на настъпилата вече криза. И най-лошото от всичко е, че тя започва от децата.“, допълва Кремена Кунева. Освен родител, тя е и един от авторите на петицията, която търси допълнителна гражданска подкрепа за каузата.

С писмо към здравния министър Кирил Ананиев се обръщат и от Камарата на инженерите у нас. Настояванията им са обществената поръчка да бъде прекратена. Доводите – тя изисква сериозен финансов ресурс за сметка на съмнително качество. Според експерти, липсата на идеен проект и на независим надзор преди започването на строежа носи сериозни рискове и от некачествено изпълнение, и от инвестиране на много средства.

„Най-важното е начинът, по който се прави това нещо. Абсолютно неадекватен. Точно по български. Ако някой ни зачита като експерти, като специалист, би трябвало да обърне поне мъничко внимание на това, което сме написали.“, смята инж. Методи Андреев от КИИП.

Лекарите, организациите и експертите са против изграждането на новата болница върху започнат преди десетилетия строеж. Според архитекти, височината на сградата също е проблем – според сеизмичността на района, в който се намираме, здраво заведение не може да надвишава 8 етажа. Сградата е предвидена като 12-етажна.

Окончателно: Съдът премахна пречките пред строежа на Национална детска болница
Това бяха част от доводите на архитектите и инженерите, които обжалваха обществената поръчка. Първо – пред антимонополната комисия, след това – пред Върховния административен съд. Жалбите им не дадоха резултат. Така съдът реши: Националната педиатрия ще се строи.

Архитекти: Бъдещата детска болница е незаконна или невъзможна

Архитектите не се отказват, а следващата им стъпка е да сезират европейските институции.

„Знаем за какъв огромен риск става въпрос. Знаем за какъв абсурден, дори чудовищен компромис става въпрос.“, казва арх. Петкана Бакалова от КАБ. Забележките на двете камари са много – сградата е висока; не би побрала необходимата апаратура; не отговаря

на съвременните стандарти. По думите им, дори височината на таваните е ниска, за да е възможно съвременната вентилация да се побере между кофражите.

Ще се реализира ли проектът за детска болница на стойност близо 100 млн. лв.?

А междувременно, все още тече разглеждането на трите постъпили оферти. Кой ще строи ще стане ясно през януари. На въпрос как ще се обезпечи независимостта между проектиране, строителство и надзор, от Здравното министерство отговориха, че предстои да бъде пусната нова обществена поръчка за избор на строителен надзор.

Заедно с колчетата по ул. „Граф Игнатиев“ и сградата „Златен век“, и Националната детска болница беше номинирана за градски бъг за 2019 година.